

FIȘA DISCIPLINEI
 Anul universitar 2028-2029

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI
1.2. Facultatea	ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
1.3. Departamentul	ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ALE NATURII
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii/Calificarea	ISTORIE
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Culte orientale în Imperiul Roman			Codul disciplinei	SI.III.05.14		
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Renata Tatomir						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Renata Tatomir						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	V	2.7. Regimul disciplinei	DOP/DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care:	2	3.3. seminar / laborator / proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care:	28	3.6. seminar / laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat (consiliere profesională)					1
Examinări					2
Alte activități (inclusiv vizite la institute, muzee și biblioteci cu izvoare de profil)					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					19
3.8. Total ore pe semestru					56
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> cunoștințe de istorie dobândite în anii I și II
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none"> competențe de bază de exprimare academică și utilizare a bibliografiei

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> sală de curs dotată multimedia; acces la bibliotecă și baze de date academice;
--------------------------------	---

5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • sală de curs dotată multimedia; • acces la bibliotecă și baze de date academice; • participare activă la seminar
---	--

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale / esențiale	<p>Din grila competențelor aferente domeniului/programului dvs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea pluralismului religios în Antichitate • Utilizarea conceptelor de sincretism și difuzare culturală • Analiza fenomenelor religioase istorice • Corelarea evoluțiilor religioase cu structurile imperiale romane • Identificarea principalelor culte orientale (Isis, Mithras, Cybele etc.) • Analiza răspândirii cultelor în Imperiul Roman • Interpretarea surselor epigrafice și arheologice • Evaluarea impactului religios și social al cultelor
Competențe transversale	<p>Din grila competențelor aferente domeniului/programului dvs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea gândirii critice și analitice • Capacitatea de interpretare a surselor istorice • Abilități de comunicare academică • Respectarea diversității culturale și religioase

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci. Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe. Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu. Studentul/absolventul operează distincții cu privire la relațiile de cauzalitate dintre evenimente și fenomene istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor culte orientale din Imperiul Roman • Înțelegerea fenomenului sincretismului religios • Familiarizarea cu sursele literare și arheologice
-------------------	---

Aptitudini	<p>Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice.</p> <p>Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică.</p> <p>Studentul/absolventul formulează argumente solide în identificarea relațiilor de cauză și efect între evenimente și fenomene istorice.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza critică a fenomenelor religioase antice • Interpretarea izvoarelor istorice și epigrafice • Redactarea de studii academice
Responsabilități și autonomie	<p>Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică.</p> <p>Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate.</p> <p>Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate.</p> <p>Studentul/absolventul gândește analitic, elaborează idei și raționamente complexe pentru a le evalua validitatea și a le îmbunătăți.</p> <p>Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de analiză obiectivă a fenomenelor religioase • Respectarea diversității culturale • Participare activă la dezbateri • Utilizarea responsabilă a surselor istorice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Analiza fenomenului cultelor orientale în Imperiul Roman, a răspândirii acestora și a impactului lor religios, social și cultural în Antichitatea târzie.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Înțelegerea contextului religios al Imperiului Roman</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificarea principalelor culte orientale • Analiza proceselor de sincretism religios • Evaluarea influenței cultelor orientale asupra creștinismului timpuriu

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
14 cursuri x 2 ore	Prelegere; expunere sistematică prezentare	Suportul de curs este distribuit studenților pe

	powerpoint	cale electronică la debutul activității.
1. Introducere: religia în Imperiul Roman	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
2. Contextul religios al lumii mediteraneene	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
3. Conceptul de cult oriental	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
4. Cultul zeiței Isis în Imperiul Roman	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
5. Cultul lui Mithras și misterele mithraice	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
6. Cultul zeiței Cybele și Attis	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării

7. Religii misterice și inițierea religioasă	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
8. Sincretismul religios în Imperiul Roman	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
9. Răspândirea cultelor orientale în provinciile romane	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
10. Rolul armatei în difuzarea cultelor	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
11. Cultul imperial și concurența religioasă	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
12. Creștinismul timpuriu și cultele orientale	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
13. Transformări religioase în Antichitatea târzie	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării

14. Moștenirea cultelor orientale în religia europeană	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
Bibliografie <ul style="list-style-type: none"> • Robert Turcan, Cultele orientale la Roma, Editura Științifică, 1998. • Silviu Sanie, Cultele orientale în Dacia romană, Bibliotheca Orientalis, 1978. • Eliade, Mircea – <i>Istoria credințelor și ideilor religioase</i>, vol. I-IV, Polirom, 2011. • Brandon Toropov, Luke Buckles, <i>Religiile lumii. Ghid essential</i>, Paralela 45, 2008. • Durkheim, Émile – <i>Formele elementare ale vieții religioase</i>, Plural, 1995. 		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
14 seminare x 2 ore		
1. Analiza conceptului de cult oriental	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
2. Surse literare despre religiile misterice	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
3. Cultul lui Isis – studiu de caz	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
4. Cultul lui Mithras – iconografie și ritual	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
5. Templele lui Cybele în Imperiul Roman	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire

	studenți, analize comparative	corespunzătoare a seminarului.
6. Răspândirea cultelor în provinciile orientale	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
7. Analiza inscripțiilor religioase	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
8. Arheologia cultelor misterice	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
9. Sincretism religios în Roma antică	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
10. Relația dintre cultele orientale și autoritatea imperială	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
11. Inițierea religioasă – practici și simboluri	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
12. Compararea cultelor orientale	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
13. Creștinismul și concurența religioasă	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.

14. Disparația cultelor păgâne	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
Bibliografie		
1. Franz Cumont, Le religions orientales dans le paganisme Romain, 1909		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Actualizarea informațiilor semnificative despre religiile orientale la Roma.
Conținuturile științifice ale temelor propuse în cadrul acestei discipline sunt în concordanță cu cele din alte centre universitare din țară și din străinătate, cu rezultatele recente ale cercetării științifice în domeniul istoriei și valorifică practicile recente și problematica actuală a istoriei contemporane la nivel național dar și la nivelul comunităților academice europene.

10. Evaluare			
Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Implicarea în prelegere cu întrebări, comentarii, exemple de analiză	Notarea frecvenței de participare Examen	10% 70%
10.5. Seminar/ laborator	Prezența și participarea activă la seminar -dezbateri pe baza bibliografiei	Notarea frecvenței de participare Notarea temelor de casă și a activității la seminar	5% 15%
10.6. Standard minim de performanță: Îndeplinirea a minim 50% din cerințele activității de evaluare.			
La examenul final nota obținută trebuie să fie cel puțin 5. Pentru obținerea notei 5 sunt necesare următoarele: - îndeplinirea standardului minim de performanță -rezolvarea a minimum 50% din problematica cerută la examen			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....